

[Erik Hansen (Ålborg amt).]

det. Jeg tror, at det er rigtigt, som det bliver sagt her, at det, det drejer sig om i den moderne bedrift, er den bæredygtige produktionsenhed, og det er en virksomhed, der er helt uafhængig af, om arealtilligendendet er større eller mindre.

Jeg tror, at vi er ved et af de store problemer, når vi taler om fastholdelsen af den animalske produktion og nedlæggelsen af 56.000 landbrug. Hvis man tager landbrugsbyggeriet i et normalt år, ligger det med runde tal på 400.000 m². I 1968 var det færdiggjorte landbrugsbyggeri svundet ind til 200.000 m², og det skønnes efter de tal, der er fremme indtil dato, for 1969 at ville falde til i nærheden af 100.000, altså til henimod en fjerdedel af det normale. På den baggrund er der et nøje behov for en overvejelse af, om ikke det ville være rimeligere at støtte bygningsrationalisering i større omfang end hidtil.

Jeg blev forleden gjort opmærksom på, at man i Vesttyskland i oktober har vedtaget en ny støttelovgivning til strukturrationalisering i landbruget. Den dér vedtagne lovgivning skal efter de informationer, jeg er i besiddelse af, gå ud på, at man stiller midler til rådighed til strukturrationalisering, derunder bygningsrationalisering. Man stiller også midler til rådighed, når det drejer sig om supplerende jordkøb, men som et træk, og vel et særpræget træk, i den vesttyske lovgivning indgår det, at hvis den pågældende landmand kan erhverve sig jord ved forpagtning, så ønsker staten ikke at støtte et jordkøb. Det er muligt, at vi må overveje at anvende de midler, vi er i stand til at stille til rådighed for bygningsudvidelse og jordkøb, enten i et andet forhold end hidtil eller alene stille midlerne til rådighed for byggeri og så lade jordkøbene finansiere ad de normale veje.

Den revision af jordbrugslovgivningen, der arbejdes med, er ikke bare et spørgsmål om lånegrænser, om sammenlægningsgrænser og om en modernisering af lovgivningsbestemmelser, så de afpasses til fremtiden. Det er for det radikale venstre lige så vigtigt at indrette lovgivningen og dennes administration til effektivt at kunne varetage det samlede samfunds jordpolitiske interesser. Fra før århundredskiftet og frem har det været progressiv jordpolitik at skaffe land-

brugsbedrifter frem gennem udstykning. Dengang var der mangel på landbrug, og det betød for mange af de unge, der dengang blev sat i gang ved en udstykning, at de herigennem blev sat i stand til at skabe sig en beskæftigelse og en levevej. Alternativet var vel i første omgang, da udstyknin-gerne startede, udvandring og senere hen arbejdsløshed. I dag er der ingen mangel på landbrugsejendomme. Det vidner de mange nedlæggelser tydeligt om. Men det betyder ikke, at vi ikke har behov for en progressiv jordlovgivning. Vi har stadig behov for den progressive jordpolitik, men på visse områder må den varetage andre opgaver end tidligere. Vi har behov for et effektivt arbejdende organ til at fastholde den gode arrondering i landbruget, der giver vort landbrug et forspring for andre landes landbrug. Vi har behov for et organ til at opkøbe jord, der er blevet uøkonomisk til landbrugsjord på grund af for ringe bonitet, men som er egnet til udvikling til rekreative formål. Andre områder kunne nævnes som arbejdsopgaver for et samlende organ til varetagelse af samfundets samlede jordpolitiske interesser.

Med disse bemærkninger skal jeg på det radikale venstres vegne give tilslutning til den redegørelse, ministeren nylig har afgivet.

Morten Lange: Man kan måske undre sig lidt over, hvad formålet er med denne debat. Jeg indrømmer, at landbrugsproblemerne er af betydning her i landet, men anledningen synes mig i øvrigt at være lidt spinkel, og indholdet har i vid udstrækning svaret til denne beskrivelse; der er sandelig ikke kommet de store og nye og epokegørende ting frem. Jeg skal gerne takke landbrugsministeren for hans redegørelse; jeg vil betegne den som en tynd kop te med lidt sødestof. Der var ikke mange nyheder i den. Man havde gjort det, som man jo skal gøre, at man skifter de næstsidste statistiske tabeller ud med de sidste, og derved er der en udvikling, der viser sig, det må vi indrømme, men noget, der pegede fremad, kunne i hvert fald kun i meget beskedent målestok ses i landbrugsministerens redegørelse.

Og dog måske alligevel. Spørgsmålet om bygningsinvesteringer og spørgsmålet om